

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по 2. Хуманитарни науки, 2.1.

Филология (Славянски езици – съвременен чешки език), съгласно обява в ДВ, бр. 57/

26.06.2020 г.

с кандидат: **д-р Гинка Александрова Бакърджиева** – главен асистент в катедра „Славистика“ на Филологическия факултет при ПУ „Паисий Хилендарски“

Автор на становището: **доц. д-р Борян Георгиев Янев**, Филологически факултет, ПУ „Паисий Хилендарски“

Със заповед № Р33-4138 от 25.08.2020 г. на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“ съм определен за член на научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ в ПУ по област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология (Славянски езици – съвременен чешки език) с единствен кандидат – гл. ас. д-р Гинка Александрова Бакърджиева от споменатото по-горе звено на Филологическия факултет.

Обща характеристика на представените материали

Представеният от гл. ас. д-р Гинка Бакърджиева комплект материали на електронен носител е в пълно съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ. Кандидатката е приложила общо 20 основни научни разработки, с които участва в обявения конкурс. За рецензиране се приемат всички представени материали, защото не съвпадат с такива, които са използвани в предходно научно или академично израстване.

Според вида на публикациите това са две монографии – едната идентифицирана като хабилитационен труд (Особености на проприалната номинация, Пловдив, 2020 г., Изд: Летера, 260 стр.) и една монография в резултат от защитен дисертационен труд за ОНС „доктор“ (Вариативност на диалогичния дискурс, Пловдив, 2019 г., Изд.: Летера, 176 стр.). За процедурата са представени и 18 статии в национални и чуждестранни специализирани издания.

За да избегна преповтаряне на бройки и точки, бих искал единствено да подчертая факта, че гл. ас. д-р Гинка Бакърджиева притежава достатъчни наукометрични показатели,

които дори надхвърлят изискуемия минимум от точки за доцент по Правилника на ПУ и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ по научна област 2. Хуманитарни науки. Наукометричните показатели са представени подробно и достоверно в приложените за конкурса материали.

Гл. ас. д-р Бакърджиева има и три участия в международни и национални научни проекти в областта на текстолингвистиката, чуждоезиковото обучение и билингвизма.

Преподавателската ѝ ангажираност обхваща широка палитра от славистични дисциплини – както задължителни, така и избираеми и факултативни (голяма част от които са авторски продукт на кандидатката). Преподавателският ѝ хорариум надхвърля изискуемия за академичната длъжност „доцент“.

Обща характеристика на научната и научно-приложната дейност на кандидата. Основни научни и/или научно-приложни приноси

Предложените за оценка разработки на Гинка Бакърджиева са с безспорен научен принос и са лична заслуга на кандидатката. В двете представени монографии проличава най-добре високата ѝ компетентност в две основни филологически научни пространства: ономастиката (с огромна палитра от изследователски реализации) и диалогичността през призмата на съвременните комуникативни теории.

Бакърджиева изследва съвсем умело сложни ономастични феномени, демонстриращи невероятните възможности за анализ на собствените имена – *преди да станат такива и след като вече са били такива...* Професионално подхожда и в работата си спрямо изследването на речевите практики в комуникативния дискурс, лингводидактичните особености при представянето на езиците и културите, теорията на превода, енантиосемията и др.

Показателно за нейната научна подготовка като ономаст теоретик и практик е монографичното ѝ изследване „Особености на проприалната номинация, 2020 г.“, което представя цялостно и задълбочено проучване на лингвореалията *проприална номинация* като ономасиологичен и семасиологичен проблем, представен полиаспектно и комплексно (като социален, класов, лексикосемантичен, ментален, културологичен и пр.), както и сублингвално – чрез възможностите за нормативна приложимост, интралингвистичните

особености, граматико-категориалните предпоставки, траслационната и транслитерационната допустимост и др. В този смисъл много сполучливо са отчетени функционалните специфики на разгледаните класове оними и в комуникативните практики на колектива/ индивида.

Изключително интересни наблюдения авторката е осъществила относно процеса на апелативизация на антропонимния и топонимния материал, като съвсем уместно достига необходимите лингвокултурологични измерения на проблема и ситуирането му в своеобразната езикова картина на света, разгледана чрез подбрани ключови тематични групи.

За нуждите най-вече на апелативизацията Гинка Бакърджиева не е пропуснала да разгледа и проблема, свързан с включването на онимите в състава на фразеологията – където се проявяват най-силно процесите на проприална десемантизация.

С особен принос в настоящата монография трябва да се погледне на анализа на прагматонимите (като основна подгрупа оними в хремотонимията). Търговските марки, названията на продукти и модели представляват изключително динамична номинативна реалия, която е силно зависима не само от комуникативните намерения на адресантите (напр. в процеса на рекламиране), неологичните възможности на лексикалната система, но и от редица извънезикови фактори. Приносна е позицията на авторката относно обговарянето на техния статут – като апелативи или проприи.

Процесите трансонимизация, проприализация и апелативизация, засягащи речниковия състав на езика, се представят и анализират на базата на широкоспектърна ексцерпция, което е показателно за меродавността на наблюденията и спрямо най-съвременното състояние на езика. Разгледаните процеси са от съществено значение за речниковия фонд на езика, като засягат голяма част от апелативното и онимното му богатство – и в интра-, и в екстралингвистичен аспект.

В резултат на всички проведени анализи авторката отчетливо разграничава случаите на сближаване (семантично, структурно, комуникативно, контекстуално и пр.) и дистанциране (дори пълна полярност) между проприалните единици.

От защитата му като дисертационен труд до момента, в който се появява под формата на монография, изследването на Бакърджиева „**Вариативност на диалогичния дискурс, 2019 г.**“ несъмнено е претърпяло и концептуални, и структурни промени. Тъй като издадената в резултат на защитен докторат дисертация носи значителен брой точки в картата самооценка, разработката на Бакърджиева не може да остане без коментар в настоящото становище. В нея авторката проявява иновативен и завиден усет за анализиране на закономерностите в характеристиките на дискурса по признака „диалогичност“ на базата на внушителен като качество и количество емпиричен материал.

Макар в доста голяма степен да влизат като текст в представената монография, голяма част от представените за рецензиране статии са с подчертано приносен характер и имат своето важно място в науката за собствените имена. Ще си позволя да открия следните публикации с претенции за наличие на базисни теоретико-прагматични модели: *Статус на прагматонимите в езиковата система – в НТ на ПУ, Филология, 2017 г.*; *Образуване на съществителни нарицателни имена от топоними – в сб. „Истина, мистификация, лъжа...“, 2010 г.*; *Апелативизация на търговската марка – рискът на известността – в НТ на ПУ, Филология, 2009 г.*; *Търговската марка – правни норми и речева употреба (върху материал от български език) – в „Spesyfika leksyki...“, Варшава, 2012 г.*; *„Креаторът“ на Ладислав Фукс – специфика на собствените имена и проблеми на превода – в „Мултикултурализъм и многоезичие“, 2016 г. и др.*

Широката изследователска ерудиция на кандидатката се демонстрира и от научните ѝ интереси в областта на лингводидактиката и транслатологията. Показателни публикации в тези области са: *Енантиосемията като пресечна точка на противоречия, Бърно, 2015 г.*; *Мултимедийното обучение по български език за чужденци, Бърно, 2011 г. (в съавторство)*; *Тавтологични биноми в българския и чешкия език, Пловдив, 2006 г. и др.*

Представените от гл. ас. Бакърджиева научни разработки показват разностранни лингвистични интереси и висока езиковедска компетентност.

Заключение

Документите и материалите, предложени от гл. ас. д-р Гинка Бакърджиева, отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния

Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Представила е необходим брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС ‘доктор’.

В работите ѝ има оригинални научни и приложни приноси.

Ето защо убедително ще гласувам положително за избора на Гинка Александрова Бакърджиева на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 2.1. Филология (Славянски езици – съвременен чешки език).

Изготвил становището:.....

/доц. д-р Борян Янев/

8.11.2020 г.